

i alt. Fald ikke i Øjeblikket, og heller ikke efter hvad der foreligger, vil faa praktisk Betydning, idet det er oplyst og ikke modsagt, at ingen Landkommune har henvendt sig til den overordnede Myndighed for at faa dette Samtykke. Det kan være, det vil faa Betydning i Fremtiden, men foreløbig er det saaledes, at ingen Landkommune har søgt at realisere Skolebespisning.

Jeg vil nu, til Trods for de Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (J. Jensen), haabe, at Venstre vil fastholde sit gamle Forslag, som fastsætter Ret for Kommunerne til direkte at bespise Børn, der trænge til at faa Mad. Vi Socialdemokrater have sluttet os til dette Forslag paa et tidligere Stadium, idet vi gik ud fra, at kunde vi ikke føre vort eget Forslag igennem, og det saa vi jo, at vi ikke kunde, var det bedre at faa dette Forslag end slet intet. Det Forslag, der nu er fremkommet fra den højtærede Minister, forekommer mig at være langt, langt ringere, end det, som Venstre i sin Tid fremsatte og gennemførte her i Tinget. Jeg vil til Slutning gøre opmærksom paa, at det er ikke Papir og kønne Ord, vi trænge til paa dette Omraade, men at den Sult, der er mellem Skolebørn, og som viser sig at være saa stor, at $\frac{1}{6}$ af Skolebørnene i Kommuneskolerne kommer mer eller mindre sulten i Skole, bliver afhjulpen.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Det Lovforslag, hvorom Forhandlingen drejer sig, er jo fremsat af mig. Som den ærede første Taler gjorde opmærksom paa, angaar det ogsaa Indenrigsministeren, og Indenrigsministeren er derfor ogsaa til Stede her i Dag. Det er i Virkeligheden eet Lovforslag, men angaar os begge, men en af os skulde nu være Forslagsstiller, og det faldt saa i min Lod. Jeg er imidlertid overbevist om, at det interesserer min Kollega i lige saa stærk Grad, som det interesserer mig.

Det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, var ikke fornøjet med Lovforslaget. Vi have allerede hørt fra den Side, at man ikke var fornøjet med det, idet man ønsker at faa sit eget Lovforslag ført igennem med dets Tvangsbestemmelser mod Kommunerne og mod Børnene. Jeg tror, at hvis vi fik gennemført et saadant Lovforslag som det, Socialdemokraterne have forelagt, vilde man opnaa at faa hele denne Sag forhadet trindt om i Landet. I mange Landkommuner er der slet ikke Trang til

en saadan Skolebespisning, og naar man desuagtet vil paatvinge Kommunen Udgifterne til den, vil man just naa at gøre denne Sag betydelig forhadet. Det er nemlig ikke smaa Udgifter, der her er Tale om. Vil man blot gøre et skønsomt Overslag og sige: Der er 3,000 Skoler i Landet, ved hvilke der altsaa skal bygges et Skolekøkken, og dette Skolekøkken kan ikke bygges for under 1,000 Kr. — begge Tal ere alt for smaa, tror jeg — vil man straks faa en Udgift til at begynde med paa 3 Mill. Kr. Dette vilde man altsaa under alle Omstændigheder faa ud af sit Lovforslag, og man vilde derved vække megen Misfornøjelse alle Vegne, hvor der ikke var Trang til en saadan Foranstaltning, og det er jo sikkert nok, at der er mange Kommuner, de fleste Landkommuner, hvor der slet ikke er Trang dertil.

Den ærede sidste Taler sagde, at det i denne Sag ikke var Papir og kønne Ord, det kom an paa. Det er jeg fuldstændig enig med det ærede Medlem i, men naar man for at træffe Foranstaltninger til Afhjælpning af, hvad Brøst der kan være i Samfundet paa dette Omraade, møder op med et saadant Forslag som det, han paa sit Partis Vegne har stillet, med Regler om Tvangsforanstaltninger og store Bekostninger, synes jeg ikke, det kan ske uden med en Følelse af, at det er noget, som ikke kan føres igennem, og derved bliver det just det, som det ærede Medlem nødigst vilde have, det skulde være: Papir og kønne Ord. Jeg mener derfor, det er bedre at vælge den Vej, som her er foreslaaet, nemlig Frivillighedens, og saa rydde Hindringerne bort for, at Frivilligheden kan komme til at virke.

Det, dette Lovforslag gaar ud paa, er væsentlig det samme som det, Venstre vedtog i Samlingen 1899—1900, men selvfølgelig er der foreslaaet nogle Forandringer. Jeg tror nemlig, det var forkert, at man ikke tog Hensyn til de Bestemmelser, der fandtes i Skoleloven. Der var den Bestemmelse, at kvindelig Husgerning kunde indføres i alle Købstadsskoler; naar Købstæderne selv toge Beslutning derom, og at den ogsaa kunde indføres i Landkommunerne, naar Ministeriet gav Tilladelse dertil, og en saadan Tilladelse vil Ministeriet selvfølgelig ikke nægte. Til disse Bestemmelser er der taget Hensyn under Udarbejdelsen af dette Forslag saaledes, at, hvor Kommunalbestyrelsen indfører kvindelig Husgerning i Skolen, og hvor der oprettes Skolekøkkener, skal den